

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX.

ZATURDAG den 3ten SEPTEMBER, 1831.

N. 35

Gedrukt en Zaterdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILHELM LEE.

Hoogstbelangryke Brief van eenen Amerikaan uit Bogota.

(Uit den Albany Daily Advertiser.)

Onlange werd ons een brief van een jongen Amerikaan nede gedeeld, die zich een tyd lang in Columbia heeft opgehouden. Deze brief bevat de navolgende bijzonderheden nopens de gebeurtenissen, die in de laatste helft van September 1829 te Bogota hebben plaats gehad, en die eene getrouwe afschildering geven van den schiklyken toestand daar te lande.

Kort na de aanstelling van den heer Moore, als konsul der Vereenigde Staten, reizen generaal Harrison, heer Taylor en Dr. Heyne naar Abolayma, een omtrent 12 mylen verwyderd dorp, om by den aldaar wonenden heer Henderson, konsul-generaal van Z. Britsche M., een bezoek af te leggen. Weinig tyds te voren had men te Bogota de tyding ontvangen der insurrectie van Cordova, een van Bolivars meest vertrouwde generaals in de provincie Antioquia. Dit berigt veroorzaakte groote beweging en bezorgdheid onder de leden der regering. — Alle troepen, welke men slechts byeen kon brengen, werden onverwyld op marsch gezonden om dien opstand te dempen. Alle personen, welks men wist dat met Cordova in kennis stonden, geraakten verdacht; sommige werden zelfs gearresteerd en een het land uitgebannen.

In dezen staat der dingen kwam een jonge Noord-Amerikaan naar de hoofdstad, en wel in een gezelschap waar ik my bevond. Hier gaf hy zyn voornemen te kennen om den volgenden dag by het departement van oorlog eene verklaring te maken tegen eenige personen, van welke hy wist, dat zy in vriendschappelyke betrekkingen tot Cordova stonden; hy hoopte daardoor bevordering, alsmede den last te bekomen, om zich als adjudant te gaan voegen by den generaal O'Leary, den bevelhebber der troepen, die bestemd waren om tegen Cordova op te rukken. Op dezen half in boertenden toon geuitte woorden werd toenmaals weinig gelet. Men denke zich dus myne verbazing, toen ik des anderendaags door een vriend van generaal Harrison vernam dat deze *circulerende schurk* niet alleenlyk zyn oogmerk had uitgevoerd, maar dat degenen, welke hy had aangeklaagd, zelfs zyne beste vrienden waren. Hy legde eenen eed af, dat de heer Henderson alle plannen van Cordova kende en met hem briefwisseling onderhield. Genoegzaam door de beschuldiging bragt hy in tegen den kolonel Torres, den zaakgelastigde van Mexico, en tegen den heer Leidersdorf, agent van het bankiershuis Goldsmith, en beweerde, dat ook generaal Harrison volledige kennis van dat onderwerp bezat.

Zoodra zy daarvan onderrigt waren, begaven zich generaal Harrison en de heer Henderson van al het noodige voorzien, naar de hoofdstad om kennis te nemen van de aanklagtpunten; er werden geene tegen hen aangevoerd. Desniettemin ontvingen Henderson, Torres en Leidersdorf aldra hunne paspoorten en tevens het bevel om het land binnen den kortst mogelyken tyd te verlaten. Ten einde nu ook zoo spoedig doenlyk den generaal Harrison uit den weg te ruimen, wierp men eenen Amerikaanschen burger, Gooding geheten, die in nauwe vriendschapsbetrekkingen met den generaal had gestaan, in de gevangenis, en deden de wyze en achtungwaardige bedelaars van het rept hem aldaar aanzeggen, dat hoewel de regering tegen hem persoonlyk niets had in te brengen, men hem echter niet eer in vryheid zou stellen, dan nadat de generaal den dag van d. zelfs vertrek uit de stad zou hebben kennelyk gemaakt.

Toen nu de generaal voorloopige toebereidselen tot zyn vertrek op den 19den October had gemaakt, en dit reeds zeer naby was, werd de regering door kolonel Moore hiervan verwittigd en Gooding in vryheid gezet. De diepzinnige staatslieden aan het hoofd der regering vreesden dat generaal Harrison zyn gegeven woord als niet zeer heilig mogt achten, en waanden dat zyne zenuwen van aandeenlyk waren als hune eigene om deze beweegredenen broedden zy een bewonderingwaardig plan uit, ten einde hem in zyn voornemen, om op den vastgestelden dag te vertrekken, te doen volhard.

Na te hebben erkend dat geene beschuldiging hem te last gelegd kon worden, zeide men tegen Gooding, dat generaal Harrison en de heer Henderson met het voornemen hadden rondgegaan om de leden van den Hoogen raad, alsmede de heeren de Bresson, gezant van Frankryk en Campbell, zaakgelastigde van Z. Britsche M. om het leven te brengen; dat hy, Gooding, het werktuig der uitvoering had moeten wezen en dat de ingezetenen derwyze tegen hen drieën verbitterd waren, dat de rege-

ring niet voor hun leven kon intaan, wanneer hy, Gooding, werd vrygelaten. Ofschoon echter alle rollen van dit groote treurspel eenen uitgebreiden omvang hadden, zoo werd toch daarvan, sedert den avond van den 17den als wanneer de geregde troepen, op hunnen weg naar Antioquia, door een driedubbel getal milieesoldaten en jonge rekruten werden afgelost, niets verder vernomen, maar verspreide men eene boodschap door de stad dat O'Leary met al zyne troepen door Cordova was overvallen en gevangen genomen. Daarop ontving generaal Harrison uit echte bronnen het berigt van dat moordspreekje, alsmede de raadgeving om zyn huis in staat van verdediging te stellen, want de gouvernementstroepen zouden hetzelfde aangrypen, zoodra er in de stad onordelykheden plaats hadden.

Dien ten gevolge werden alle maatregelen genomen, om de aanvallers eene ontvangst te bereiden, zoo goed als een warm vuur hun in een kouden nacht zulks te Bogota slechts immer kon opleveren; den bedienden was bevolen zich elk oogenblik gereed te houden om het verwachte bezoek te ontvangen. Hoewel de bijzonderheden van het aangekondigde gevecht zeer waarschynlyk waren voorgedragen, vonden eenige slymme rekenaars, ten ong lukte voor de geloofwaardigheid van dat gerucht uit, dat de troepen nog niet meer dan tweederden van hunnen marsch tot aan de schouw plaats hunner nederlaag, op den tyd dat dezelve had moeten plaats hebben, konden hebben afgelegd en al spoedig was nu het gansche verhaal bekend als een laag verzinsel der regering. Hiervan waarden ook het gevolg dat er niets hoegenaamd van de vroeger vernomen kreet *Viva la Constitucion de Cucuta* door de straten klonk, en dat van de betaalde aanhangers der bestaande magt niemand hoegenaamd kon gevonden worden, *die zyn blinkend mes wilde roestig maken in het bloed van de benarde vrienden der vryheid*. Overal heerschte rust, verwachting, wantrouwen! Ware de minste vreugdekreet gehoord, dan zou die nacht, volgens het gevoelen van velen, de bloedigste geweest zyn, waarvan men in de stad ooit gehoord had. Het gerucht werd als een plan van de regering aangezien, om hare tegenstanders op het spoor te komen, doch tevens als een zoo weinig bedekt plan, dat een ieder het kon doorgronden.

De verwachting van den verachtelyken verrader, met opzigt tot de belooning voor zyn weergaloos schelmstuk, werd ten volle vervuld. Hy is thans opgenomen onder het gevolg van O'Leary, doch deelt ook met dezen de diepe verachting van alle dapperen by alle partyen; ook bedwingt niemand zyne tong om het gevoel van afschuw zynere dubbelhartigheid te onderdrukken, waardoor hy zynen naam by elk een in verachting brengt, doch hetwelk hy doet om gezegden van hen uit te lokken, die door hem alsdan tot eene geschiedenis worden gevormd voor eene geschokte en van vertrouwen beroofde regering, gewigtig genoeg, om geloof van waarheid te verdienen, en mitadien, ten gevolge daarvan, zyne bevordering ten koste van op hem betrouwende vrienden te verwerpen. Op deze wyze heeft die, van alle grondbeginselen outbloteman, zyne opkomst tot stand gebracht. Hy had vernomen, dat generaal Cordova in het vorige jaar, tydens zynen roemvollen veldtocht tegen den kolonel Olando, te Popyan groote opmerkzaamheid had besteed aan de dochter van den Consul-Generaal, en dat het gerucht toenmaals (ofschoon zonder grond, daar het meisje eerst 12 jaren telde) van een huwelyk had gesproken; hy mist kwaaddenkend de regering te doen letten op al degenen, die slechts op eenigerwyze met Cordova in betrekking hadden gestaan; hy legde by die familie te Abolayma een bezoek af, en op zyne terugreis dacht hy dat weefsel van valscheden uit, op hetwelk ook alleen de verontschuldigen der regering voor haar gewelddadig gedrag jegens de diplomatieke agenten van vreemde landen berust. Het staat thans te bezien of diverse gouvernementen zich met zulk eene losse verontschuldiging zullen laten afschepen.

Statistiek van Italie.

Dezer dagen is door eenen schryver te Lugano (Zwitserisch Italie) een zeer merkwaardig werk in het licht gegeven, hetwelk voornamelyk ten doel heeft om aan Italie te doen zien, wat deszelfs magt zyn zoude, indien alle de staten, uit welke dat land is te zamengesteld, onder één zelfde stelsel van regering, of federatieve onafhankelykheid vereenigd waren.

De schryver wydt één hoofdstuk aan Oostenryksch Italie, hetwelk hy doet bestaan uit Lombardysch-Venetië, daaronder begrepen het Italiaansche Tyrol, en uit een gedeelte van het gouvernement van Triëst en van Illyrie. Aan deze staten geeft hy 5 miljoen zielen tot bevolking, 65 miljoen gulden inkomsten, en 60,000 Oostenryksche soldaten tot bezetting.

Het tweede hoofdstuk betreft het koningryk Sardinië, bevattende het Piemontesche, de republiek Genua, gedeelyk het Milanische, Montferrat en het eiland Sardinië. Deze staat telt 4 miljoen zielen bevolking, 35 miljoen gulden inkomsten, en 25,000 soldaten.

Het derde hoofdstuk beschryft Parme en Piazenza, met 460,000 zielen bevolking, 2½ miljoen gulden inkomsten en 1,500 soldaten.

Het vierde hoofdstuk geeft aan het Hertogdom Modena en Massa-Carrara 380,000 zielen bevolking; 2 miljoen gulden inkomsten en 1,900 soldaten.

Het Hertogdom Lucca wordt in een vyfde hoofdstuk voorgesteld als hebbende 150,000 zielen bevolking, één miljoen gulden inkomsten, en 1,000 soldaten.

In het zesde hoofdstuk vertoon zich het Hertogdom Toscanen met 1,400,000 inwoners, 10 miljoen gulden inkomsten, en eene krygsmagt van 3,500 soldaten.

Het zevende hoofdstuk vindt in de Romeische Staten 2,600,000 zielen, 15 a 20 miljoen gulden inkomsten, en 5,000 soldaten.

Hoofdstuk acht begroot voor de beide Siciliën de bevolking op 7,800,000 zielen, de inkomsten op 45 miljoen gulden, de troepen op 30,000 man.

De republiek St. Marin, die eerder om hare vrye staatsregeling dan om haar gewigt in dit werk vermelding verdient, komt in een aantekening voor met 6,800 zielen bevolking, 40,000 gulden inkomsten, en 50 soldaten.

Uit deze berekeningen blykt, dat Italie, indien het onder ééne enkele vrye regering was zamenvbonden, hebben zoude:

Inwoners	21,796,800.
Inkomsten	175,540,000.
Soldaten	127,950.

van deze laatstgemelden zyn 60,000 Oostenrykers, en 67,950 Italianen.

De Noord-Amerikaansche Volkplanting Liberia in Afrika.

Deze in 1821 door de Vereenigde Staten op de westkust van het Afrikaansche vaste land aangelegde volkplanting had op het einde van 1829 bereids eene bevolking van 2000 vrye negers, die zich uit Amerika derwaarts begaven. De hoofdplaats Monrovia ligt naby den mond van de rivier Muserado en de Kaap van denzelfden naam. De kolonisten werden eerst door de inboorlingen verontrust, maar thans genieten zy eene volkomen veiligheid onder de bescherming van Boatswain, Koning van Condoe. Zy hebben reeds verscheidene dorpen gebouwd. De uitvoer der kolonie bedroeg in 1821 meer dan 68,000 dollars en de waarde des eigendoms werd terzelfder tyd op 140,000 dollars berekend. Men hoopte een groot voordeel voor deze kolonie te bekomen door Abdul Rahaman, Prins van Tombuctoo, die lang als slaaf in Noord-Amerika geweest, eindelyk in vryheid gesteld geworden en naar zyn vaderland teruggekeerd is.

WY Jonkheer **MR. ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER**, Directeur ad-interim over de kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba, Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op dezelve, &c. &c. &c.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Nademaal het ter onzer kennis gekomen is, dat de, wegens het schouwen van verwondingen enz. afgegeven certificaten, meermalen onvolledig zyn geweest, waardoor de Regter welke daarover oordeelen moet, zich omtrent den aard der verwondingen en gepleegd geweld in het onzekere heeft bevonden, terwyl het belang der justitie evenwel vordert, dat dergelyke schouwing met alle naauwkeurigheid geschiede en het daarvan af te geven certificaat duidelyk zy.

Zoo is het, dat wy het derhalve hebben noodig geoordeeld, alle geadmitteerde en practiserende genees- en heelkundigen in deze kolonie, by deze, tegen onnaauwkeurigheden in het schouwen van verwondingen en lyken en in het afgeven van certificaten deswege, te waarschuwen, en tevens te herinneren aan hunne verpligting, om dergelyke schouwing, inzonderheid van lyken, zoodanig te bewerkstelligen, dat uit de daarvan af te geven certificaten, zoo volledig en naauwkeurig mogelyk blyke, zoowel van de hoedanigheid der toegedragte verwondingen en van het gepleegd geweld, als van de werktuigen waarmede dezelve zyn veroorzaakt.

Gearresteerd op Curaçao den 26sten Augustus 1831, het 18de jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) **RAMMELMAN ELSEVIER**

Ter ordonnantie,

(w. g.) **W. PRINCE, Sec.**

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den 27sten daaropvolgende.

(w. g.) **W. PRINCE, Sec.**

BEKENDMAKING.

ER wordt by deze bekend gemaakt, dat de Gemeente Raad op den 7den September aanstaande, binnen het Gemeente Huis des morgens om elf ure zal zitting houden tot het aanhooren der bezwaren van die genen, dewelke zoo door vrystelling van persoonlyken dienst, als om andere wettige redenen in de Contributie tot instandhouding der Schuttery over dit Jaar, nader aangeslagen zyn.

Van wege den President van het Gemeente Bestuur,

De Secretaris by hetzelfde,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Den 30sten Augustus 1831.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 2den September 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezès Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 22 Onzen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op pene als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,

De Secretaris van hetzelfde,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 2den September 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezès Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand September zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapeu of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrietu en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pene als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,

De Secretaris van hetzelfde,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—AUGUSTUS.

27. bark Margarita, Buelta, Coro
31. — Maria Francisca, Ramires, Puerto Cabello
golet Poulina, Bello, St. Martha

UITGEKLAARD—AUGUSTUS.

27. golet Illet, Jones,
29. bark Dolores, Ramires,
golet Abona, Evertsz,
30. — Carolina, Galac,
31. — Poulina, Bello,

SEPTEMBER.

1. bark Tremblad, Hands,
2. bark Snelhe, Searling,

Uittreksel uit eenen brief gedagteekend aan boord Z. M.'s korvet *Heldin* op de Schelde, den 25sten Juny 1831.

"Ik haast my nu aan uw verlangen te voldoen ten einde U zoo spoedig mogelyk den tegenwoordigen toestand van ons land kennelyk te maken. De zaken staan altoos nog hetzelfde. Van beide zyden de troepen op de grenzen, altoos wapenstilstand en alle oogeblikken schermutselingen die niets afdoen. In Antwerpen zag er in deze dagen weder gek uit. De Belgiers scholden op de kannonneerbooten onder het bevel van de luitenants Blok en Romer, en die niet lui, schoten er dadelijk met schroot en kogels onder, waardoor 19 Belgiers van de been gerakten; van weerskanten begon toen een hevig geweer vuur, en alles wat maar vluchten kon, liep de stad uit. Men begroot het getal vluchtelingen op omtrent 10,000. Het moet er aler akeligst in die stad uitzien; zy is geheel verlaten.— Men kan het Belgische kongres niet doen vergaderen; vele dor leden nemen hun ontslag en de associatie der Republikeinen neemt de overhand; de Regent heeft by niets meer te zeggen; Prins Saxo Coburg is als nog tot geen besluit gekomen en men denkt dat hy de kroon niet zal aannemen, als dan zal er eene volkomene regeringloosheid heerschen en God weet wat er meer gebeuren zal, daar de Republikeinen maar oorlog willen en het in Frankryk maar weder aller gekst uitziet; ook daar beginnen de republikeinen weder en dagelyks hebben er oproeren te Parys plaats; zoo twyfel ik of een algemeene oorlog te vermyden is, hpewel de mogendheden allen er voor bang zyn. Wy alleen verlangen enkel naar de volkomene afschiding en de Koning heeft reeds afdoening van zaken aan het kongres van Londen gevraagd. Aller oogen zyn op den 30sten dezer gevestigd, tot welken tyd de Belgiers uitzetel hebben gevraagd om te besluiten omtrent het al of niet aannemen van het laatste protocol der mogendheden."

De volgende waarschuwing vindt men in de *St. Thomas Courant*—

Vernomen hebbende dat de Cholera Morbus thans te Greenock en op verscheidene andere plaatsen in Europa heerscht, zoo is er bevel gegeven, dat al de vaartuigen, die in deze haven aankomen, van zulke plaatsen van Europa waar de genoemde eademische ziekte heerscht, quarantaine zullen houden; en het is verboden gemeenschap te hebben met zulke vaartuigen die op quarantaine geplaatst zyn, en, die onderscheiden worden door eene groene vlag (de gewone vlag van quarantaine).

Een groot aantal passagiers zyn van St. Domingo te St. Thomas angekommen, hebbende het eerstgenoemde land verlaten ten gevolge van misverstand tusschen de Haytianen en het Fransche bestuur. De Fransche oorlogschepen hebben een overtocht gegeven aan alle Franschen die het land willen verlaten; zy zyn voor het grootste gedeelte naar Martinique en Guadeloupe vertrokken.

De Amerikaanse brik *Sparks*, welke in 22 dagen van Cadix te St. Thomas is angekommen, heeft de tyding aangebragt, dat Lissabon in het begin van de maand July door de Franschen gebombardeerd en ingenomen is. De Franschen hebben byval van de inwoners gevonden.

UITTREKSELS UIT ST. THOMAS COURANTEN.

St. Thomas.—Onze Courant was reeds in de pers toen de pakket aankwam, wy zyn dus niet in staat om vele uittreksels uit de Engelsche nieuwspapieren, welke tot den 7den July loopen, te maken, maar wy zullen trachten om de belangrykste artikelen te geven. De Hervormings Bill was voorgesteld door den Heer Russell en is voor de tweede maal gelezen geworden. De Bill en niets anders dan de Bill is het voorwerp van het ministerie. De Cholera Morbus wordt gevreesd in iederen Europeeschen staat. In Engeland heeft de Koning bevolen dat alle chirurghys, die niet gebezigt zyn, zich over het geheele land moeten verspreiden in gevalle deze ziekte ingevoerd worde. Het berigt van het collegie van geneesheeren geeft deze plaag op als aanstekend te zyn. In Frankryk heeft de kiezing van de Kamers der Gedeputeerden plaats gehad, welker nieuwe leden grootendeels van de republiekynsche party zyn. De drie dagen van July stonden gevierd te worden en een groot korps troepen was naar Parys gezonden om onlusten voortekomen. Don Pedro is in Frankryk terug gekeerd en aldaar op eene beleefde wyze door den Koning onthaald. Hy heeft verklaard, dat zyne pogingen om de kroon van Portugal terug te krygen, alleen voor Donna Maria zullen zyn.— De Polka beginnen teekenen te geven van

tweedragt. Deze natie schynt in twee deelen verdeeld te zyn.

Volgens het laatste berigt heeft Belgie nog geen Koning gekregen; men verwacht het antwoord van Prins Leopold wegens de aanneming van de kroon van Belgie.

Uittreksel van eenen brief gedagteekend Lissabon 30sten Mei:—

"Wy zyn in een' volkomen' staat van blokkade; geen enkel Portugeesch schip kan over de bar komen. De ministers van marine en voor de binnenlandsche zaken hebben naar al de kleine havens van het rijk orders afgevaardigd om geen vaartuig te laten uitzellen, terzelve tyd zeggende dat deze maatregel schoon hoogst noodzakelyk, echter slechts een kort n tyd zal duren, daar de krygsmagt der bondgenooten van Portugal weldra zal verschynen en de zaken naar behooren schikken.

"Thans bevinden zich op de rivier slechts vier Engelsche schepen: een fregat, twee brikken en een stoomboot.

"Wy hebben geen stellig berigt der bewegingen van het Fransche eskader, behalve door de telegraaf aan de bar, en weten dat hetzelfde koers hield naar de rigting van Kaap Espichel. De Gouverneur gevraagd hebbende aan den minister van marine voor instructien om te handelen in geval de Fransche schepen voor den mond van de Douro mogten verschynen, heeft tot antwoord bekomen, om dezelfde maatregel te volgen als die welke te Lissabon gevolgd zyn geworden, namelyk om geen Fransch vaartuig, zonder byzondere order van het gouvernement, over de bar te laten komen.

"In al de door Don Miguel gemaakte of herstelde forten aan den zee kant legt een garnisoen, zoo dat onze kust van Cascaes tot Aveiro eene linie van forten is, bemand met 10,000 man. Behalve dit verdedigings middel, gaat de werving van manschappen onophoudelyk over het gansche rijk door."

Vorderingen van Frankryk tegen het Portugesche Gouvernement.

1. Dat Edmund Polineana Bonhomme in vryheid gesteld en het tegen hem uitgesproken vonnis ingeroepen worde, om dat het opleggen van die straf eene belediging is aan Frankryk.

2. De afzetting der regters welke dat vonnis geveld hebben en de officiele aankondiging der akte welke hetzelfde vernietigt.

3. Eene schadeloosstelling van 20,000 franken aan den gemelden Bonhomme.

4. Dat Claude Louvuet verklaard te zyn een genaturaliseerde Portugeesch, die de wetten van het land heeft overtreden en door eene buitengewone kommissie tot tien jaren bannissement naar Afrika is veroordeeld, in vryheid gesteld worde.

5. Eene schadeloosstelling van 6,000 franken aan ieder der Fransche onderdanen Gambey en Vallon die op eene willekeurige wyze te Oporto zyn gearresteerd geworden; en eene van 3,000 franken aan een ander Franschman met name Dupont, die een jaar lang te Lissabon in gevangenis gezeten heeft en naderband met de twee anderen, door een vonnis, zonder motiven uit Portugal gebannen zyn.

6. De schadeloosstelling van 10,000 franken, alreeds gevischt door den Heer Casas voor den graveerder Dubois, wegens de hem gedurende syne gevangenis aangedane schaden.

7. Eene schade vergoeding van 20,000 franken aan de Franschen die reeds uit Lissabon vertrokken zyn en voor vrage penningen van het schip *Jumeaux*; en eene schade vergoeding van welke in het vervolg het bedrag zal bepaald worden, voor degenen die sedert het vertrek van den konsul, in Lissabon gebleven zyn en eenige schaden geleden hebben.

8. De strikte waarneming in de toekomst der voorregten van de Franschen van niet in arrest te kunnen genomen worden dan op last van den regter *Conservator* van geprivilegeerde natien.

In de *Moniteur* leest men dat het Fransche gouvernement voldoening van het Russische gouvernement gevraagd heeft wegens een aan Frankryk beledigend artikel geplaatst in de *St. Peterburgsche Courant*, welke onder het onmiddelyk gezag van het Russische gouvernement uitgegeven wordt. Deze omstandigheid zal bese-

de daling der Fransche fondsen verklaren dan de aangelegenheid van België; want aangezien de tegenwoordige eerste minister, de Heer CASIMIR PERRIER, geen man is om opbeldering te vragen, zonder op de vordering in geval van weigering, ryandeljkbeden te laten volgen, zoo was men verlangend naar een geruststellend antwoord van St. Petersburg.

POLEN.

Op den 19den Juny was het Poolsche hoofdkwartier te Warschau, van waar de bevelhebber eenige afdeelingen naar de wegen van Jochaejwo en Modlin gezonden had om de Russen te ontmoeten, die vorderingen maakten. De Russen kwamen op den 19den en 20sten binnen Plock en op den 22sten waren zij te Dobryzn en Lipno. De wegen van Warschau en van Kutno &c. waren overdekt met ambtenaren en andere vlugtelingen van Plock (of Plock), waar de Russische troepen stonden. Van Warschau was een Russische korps opgerukt tot Jablonna, men maakte bruggen over de Narew, de Zegroz. De bevelhebber van de nationale garde vaardigde eene proclamatie aan de inwoners van Warschau uit, in dewelk elk een opgeroepen werd om de wapenen op te nemen; geene ouderdom noch lichamelijke gebreken werden aangenomen als verschooning; alleen degenen, die ziek te bed liggen, of gebezigd worden by eenige belangrijke openbare werken kunnen afwezig blijven; degenen die onbekwaam zijn wapenen te dragen ontvangen eene seis of eene piek van het gouvernement. Deze algemeene wapening van de inwoners duidt aan dat het eene nationale besluit is om het uiterste te wagen.

RUSLAND.

De Keizer Nicolaas, op het ontvangene bericht van Generaal Toll van den dood van Diebitsch, aan de Cholera Morbus, heeft bevolen dat zijn regiment infanterie den naam van Diebitsch Sabalkansky zal behouden. Paskewitsch Eivansky, de nieuw benoemde bevelhebber is op den 21sten Juny te Memel aan boord van eene stoomboot aangekomen.

St. Petersburg, Juny 18.—De Generaal Graaf Toll heeft iogezonden de volgende byzonderheden aangaande de ziekte van wylen den Veldmaarschalk Diebitsch.

“Op den morgen van den 28sten Mei (9 Juny) gevoelde de Veldmaarschalk zich niet wel; maar gedurende den geheelen dag scheen hy zeer gezond te zijn, al met lust en was in eene goede hum als naar gewoonte, en er was niets dat eenig kwaad vermoeden voor zyne gezondheid aanduidde. Des avonds ging hy te 10 ure te bed zoo als hy gewoon was te doen. Hy werd schielijk wakker gemaakt om eenige bezigheden te verrigten en scheen zeer wel te zijn. Omtrent 2 ure in den morgenstond voelde hy zich onverwachts ongesteld, en riep zyne bedienden, maar verbod hen om iemand wakker te maken, of zelfs een geneesheer te halen. Het was nog geen 3 ure toen hy bevond dat hy erger werd, en beval den geneesheer Schegel te roepen, maar begeerde dat men niemand anders zou veroustrusten. Toen de docter kwam, zag hy de kenteekens van de Cholera, welke schielijk zeer hevige werl. De hevige aanvallen, welke gewoonlijk deze ziekte vergezellen, duurden vele uren. Oogenblikkelyk werd de patient a-dergelaten; bloedzuigers en sterke vryvingen werden gebezigd; in het kort, geene middelen werden verzoimd. De Veldmaarschalk behield al zyne tegenwoordigheid van geest, en beval dat ieder een, uitgezonderd de geneesheeren het vertrek zouden verlaten, uit vrees dat zy besmet zouden worden. Omtrent 7 ure gelukte het de geneesheeren om de uitwaseming te bevorderen en de lyder gevoelde zich verligt. Op dit oogenblik was de kramp maar weinig geweest, en de patient leed alleen van de beurtelingsche aanvallen van huivering en brandende hitte. Tusschen 7 en 8 ure begon de kramp in de beenen en in de innerlyke deelen van het ligchaam, en de verpozende pijn welke onverdragelyk scheen, duurde tot byna 10 ure, toen het kermen van den zieke minder werd, maar zyne levenskracht verminderde duidelyk, het adembalen begon moeilijker te worden; de lyder viel in eene soort van slaap-

ziekte, somtyds afgebroken door onwillekeurige bewegingen van het hoofd; het oog verflaauwde, en een kwartier over 11 had het onberstelbare verlies plaats. De voorzienigheid in zyne ondoorgrondelyke besluiten, had het leger beroofd van deszelfs doorluchtigen bevelhebber.

Toen de Cholera Morbus China bezocht, had men opgemerkt dat zy uitkoos zulke, die in dronkenschap en onmatigheid leefden en dat integendeel menschen die een zindelyk, sober en nuchter levensgedrag hadden, voor het grootste gedeelte verschoond bleven.

Het Testament van Diebitsch.

Wylen de Veldmaarschalk Diebitsch heeft een eigendom nagelaten van niet meer dan 500,000 thalers, zynde omtrent 1,600,000 franken. De helfte van die som heeft hy vermaakt aan zynen broeder Arnold Diebitsch, een hoeden fabrikant te Stettin, in Pommeren; de andere helfte aan zyne zuster Albertina Diebitsch, eene non van het klooster van St. Ulrica, te Wolfshart, in de nabijheid van Koningsbergen. Diebitsch heeft maar een kind gehad, (een onechte zoon) die zeer jong gestorven is. Zyn broeder heeft een zoon in een bandel huis te Bordeaux, die een wel opgevoerde jongeling is. Op het einde van dit testament maakt hy gewag van den Heer Sebastiani, wiens vriendschap hy won by den vrede van Tilsit, aan wien hy zyn diamanten kruis van Wladimir heeft nagelaten.

FRANKRYK.

Men herinnert zich dat behalve het kruis van July, de wet van den 13den December een medaille daargesteld heeft, om dezelve aan de burgers, die zich in de drie dagen onderscheiden hebben, te vereeren. Een ordonnantie van den Koning bepaalt het model: het zal de Gallische Haan verbeelden, omringd van eene eiken kroon, met dit opschrift: *aan de verdedigers van het dankbare vaderland; op de keerzijde die in een gevlochten laurel kransen met dit schrift: 27, 28, 29 July 1830. het vaderland, de vryheid; en op het landschrift deze woorden: gegeven door den Koning der Franschen.* De medaille kan gedragen worden, en in dit geval moet zy aan een driekleuwig lint gebangen zijn.

De medaille is eene belooning van de tweede orde, en zal aan omtrent 3,500 burgers gegeven worden.

Een inwoner van Aix, M. Saillier, is meester van een groot aantal schriften op papyrus. M. Champollion de jonge, heeft deze kostbare verzameling onderzocht en ontdekt dat twee rollen van papyrus de geschiedenis der oorlogen van Sesostris de Grootte behelzen. Dit handschrift is gedagterkend van het negende jaar der regering van dezen Koning. Sesostris Rhamses, of de groote, volgens de berekening van Duitsche tydrekendigen, leefde in den tyd van Mozes; hy was de zoon zoo als men geloof van die Pharao, die, hy het vervolgen der Joden in de Roode Zee stierf. Dit handschrift dat, na drie en dertig eeuwen van vergetelheid door M. Champollion als door mirakel weder gevonden is, kan betrekkelijk deze groote gebeurtenissen uit de heilige geschiedenis, omstandige verhalen geven, wanneer de ontcyfering der hieroglifen gelukt.

Den 2den Augustus des verleden jaars heeft het akademische genootschap van Aix eene verhandeling van M. Saillier over deze ontdekking aangehoord. Wy voegen nog het volgende by: dat de onderzoekingen die M. Champollion te Egypte gedaan heeft, zyne gedachten over eenige punten van de geschiedenis van dit land gewyzigd heeft, als mede over de orde van opvolging zynen oude koningen bepaalt. Hy denkt thans dat Sesostris niet Ramasses de Grootte is, maar Ramasses-Merimun, stichter van het 19de stambuis. Hoe het ook zijn moge, in zyn onderzoek vindt men nieuwe en talryke byzonderheden die hy gedurende zyne reis verzameld heeft nopens de bevestiging van daadzaken die men in den bybel vindt. Deze oudheidkundige heeft het portrait van Sesoschis wedergevonden, stichter van het 22ste stambuis, (de Sesak van onze heilige boeken) in een basrelief dat betrekking heeft op den inval van deze monarch in Judea.

(Uit de Liverpool Courant van den 24 Juny)

HET HOGER HUIS DEN 21STEN JUNY.

Te twee ure dezes namiddags kwam Zyne Majesteit in groote statie en volgens de gebruikelijke plegtigheden in het Huis der Lords aan en nam plaats op den troon. Eene poos naderhand rees Z. M. op en sprak in eenen vasten en manlyken toon de Lords en de Leden van het Huis der Gemeente; die in groot getal met hun spreker aan het hoofd in front van de balie verschenen waren, in de volgende bewoordingen aan:—

“Mijne Lords en Heeren!

“Ik heb van de vroegste gelegenheid gebruik gemaakt om, na de ontbinding van het laatste Parlement, tot uwen raad en bystand de toevlugt te nemen.

“Mij van dien maatregel bediend hebbende met oogmerk om het gevoelen van myn volk nopens de noodzakelykheid van eene hervorming in de vertegenwoordiging te kennen, moet ik thans dat belangryk punt aan uwe eerste en meest opletende beraadslagingen aanbevelen, vertrouwend dat by eenig maatregel welken gy tot deszelfs vereffening moogt voorstellen, gy zorgvuldig trachten zult om van de erkende grondbeginselen der konstitutie, waarby en de prerogatif van de kroon, en het gezag der beide Huizen van het Parlement en de rechten en vryheden van het volk verzekerd worden, niet afte wyken.

“De verzekeringen van eene vriendelyke gezindheid, welke ik by voortdoring van alle vreemde mogendheden ontvang, doen my de hoop koesteren dat niettegenstaande de burgerlyke onlusten, welke sommige der Europeesche staten berood hebben en de tegenwoordige worstelstryd in Polen, de algemeene vrede zal onderhouden worden.

“Naar het behoud van deze zegening zal onophoudelyk alle myne zorgen gericht zijn.

“De beraadslagingen welken ten oprigte der staats aangelegenheden van België hebben plaats gehad, zyn nog niet ten einde geloopt; maar de beste eengezindheid blyft steeds bestaan tusschen de mogendheden, wier gevolmagtigden zitting in het Londensche kongres genomen hebben. De grondbeginsel waaruit de beraadslagingen zyn afgeleid, is geweest die van niet te bemoeijen met de rechten van het Belische volk, maar om hunne inwendige zaken te regelen en hun gouvernement volgens hunne eigene begeerte naar datgene hetwelk het meest hunne toekomstige welvaart en onafhankelykheid zoude kunnen bevorderen, daartestellen, onder de eenige door gebruiken by volkeren gewettigde en op de grondbeginselen van publiek wetten gebronde voorwaarde, dat in de uitoefening van dat onbetwistbaar recht, de veiligheid der naburige staten niet in gevaar moet gebragt worden.

“Eene reeks van schaden en beledigingen, voor welken, niettegenstaande herhaalde aanzoecken alle herstel was geweigerd, dwong my ten laatste een smaldeel van myne vloot vóór Lissabon te doen verschynen om eene onverwylde voldoening te vorderen, doch de dadelyke inwilliging van dien eisch maakte het nemen aller verdere maatregels noodeloos, maar ik ben als nog niet in staat geweest myne staatkundige betrekkingen met het Portugesche gouvernement weder aan te knooopen.

“Heeren van het Huis der Gemeente!

“Ik heb gelast dat eene berekening der uitgaven van het loopende jaar aan U zoude voorgelegd worden, en ik verlaat my met vertrouwen op uwe trouw en yver, om evenredige inkomsten te beuamen voor den publieken dienst, als mede voor het verder gebruik der door het laatste Parlement toegestane som, steeds in het oog houdende de noodzakelykheid van eene wyze en wel gepaste bezuiniging in iedere tak der staats uitgaven.

“Mijne Lords en Heeren!

“Het is my hoogst aangenaam U te kunnen berichten dat de groote vermindering der belastingen, welke in dit en het verloopende jaar, heeft plaats gehad ter verligting van de werkende klassen, geene evenredige vermindering der publieke inkomsten ten gevolge heeft gehad.— Ik vertrouwd dat zoodanige middelen, welke vereischt mogten worden om een gedeelte van het by die vermindering veroorzaakte te kort komende te vergoeden, zullen gevonden worden, zonder eenig merkelyk bezwaar voor myn volk.

“De nyverheid te ondersteunen, derzelve bronnen te verbeteren en het krediet van het land op vaste beginselen en op eene veilige en duurzame grondvesting in stand te houden, zullen ten alle tyde het oogmerk myner bekkominging zyn, ter bevordering van welke ik steeds met vertrouwen op uwe yverige medewerking zal steunen. Het is met diep belangstelling dat ik U den voortgang van eene vreeslyke ziekte welke myne oplettingheid in het oostenlyke gedeelte van Europa heeft opgewekt, moet aankondigen. Men heeft nog onlangs de tyding ontvangen dat zy hare verwoesting tot in de havens van de Oost-Zee heeft uitgestrekt, van welke plaatsen groote handel met myre domeinen gedreven wordt, zoo heb ik bevolen dat alle doelmatige door de ondervinding geleerde voorzorgen moeten genomen worden om den invoer in dit land van zulk eene gevaarlyke ziekte tegen te gaan.

“Groote rampen zyn ongelukkiglyk aan eenige distrikten, inzonderheid aan een gedeelte der westerlyke graafschappen van Ierland overgekomen, ter vastliging van dewelke, ik in de dringste gevallen niet gearzeld heb, om het nemen van de meest doelmatige maatregels te bevelen; maar zoodanige hulpe moet noodwendiglyk in derzelve bedrag bepaald worden en kan slechts kortstondig in derzelve uitwerking zyn. Dienvolgens moet de mogelykheid van het invoeren van eenig middel hetwelk tegelykelyk tyd en de verbetering der natuurlyke bronnen van het land kan ondersteunen en de weder plaats neming van dergelyke onheilen kan voorkómen, voor my ten onderwerp van het grootste belang en voor U van de gewichtigste en zorgvuldigste overwegingen zyn. Plaatslyke en van staatkundige oorzaken afgescheidene onlusten hebben in dat reedite van het vereenigde koningryk en in Ierland plaats gehad. In het Graafschap Clare en in de aangrenzende gedeelten van Roscommon en Galway heeft men eenigen tyd geleden groote buitensporigheden en geweldadigheden gepleegd en om welke te stuiten het gezag der wet strengelyk en met welsheren gebezigd is geworden. Door zoodanige middelen, zal, geloof ik, het maken van nieuwe wetten om het uitvoerende bewind met meerder magt te versterken noodeloos zyn; zulke voor te komen is steeds myn ernstige begeerte geweest en zal het altoos zyn; maar moogt het verticht worden, zoo twyfel ik geenzins aan uw moedig besluit om, door het nemen van doelmatige maatregels den vrede en de maatschappelyke order te onderhouden.”

Staatje van Engelsche politiek of verslag van eene maand in Spanje doorgebracht.

Na zes jaren lang onder de troepen van Groot Brittanje in Spanje gediend te hebben, bevond zich myne gezondheid zoo zeer benadeeld, door het voeren van een' kryg, welke gelyk alle burgeroorlogen, door barbaarsche woede en trouweloosheid gekenmerkt was, dat ik om myne krachten te herstellen, een verlof van twee maanden verzocht en verkreeg. Myn voornemen was, my op de pakketboot, die van Cadix naar Brighton stond onder zeil te gaan, in te schepen, toen ik hoorde verhalen, dat Ferdinand de Veelgeliefde (want zoo werd toen ter tyd de Koning door het volk genoemd) zyn' plegtigen intogt in Madrid houden, en den troon zyn'er vaderen weder beklimmen zou. Na al wat gebeurd was, na al het bloed dat voor dien Vorst gestroomd had, na al de opofferingen van rust en vermogen, die voor hem gedaan waren, moest de wederontmoeting tusschen dien monarch en zyne onderdanen, een hoogst belangrijk en hoogst merkwaardig schouwspel opleveren. Ik kon van my niet verkrygen, de gelegenheid om getuige van zulk een toneel te wezen, te verzuimen, ik zag dus van myne reis naar Engeland af, en maakte my gereed tot die naar Spanjes hoofdstad, werwaarts een koopman van Cadix, die my met veel goedwilligheid behandeld had, my zoude vergezellen. Eenige dagen verlieten, voor dat wy gereed waren te vertrekken. Het is bekend dat men in de Spaansche herbergen weinig of geene levensbehoeften of geryfelykheden vindt; onder dak te zyn, is al wat men in die ware karavanserais zoeken moet. Wy voorzagen ons dus van thee, suiker, chocolade, rum en likeuren; inzonderheid van sigaren, welke de meest onwederstaanlyke verleidingsmiddelen voor den echten Spanjaard zyn. Inderdaad, wie met eenig genoege door Spanje reizen wil, moet sigaren by zich hebben en er zich by voegzame gelegenheden van bedienen. Of de muilieren, welke voor zyn rytuig gespannen zyn, stappen, draven of galopperen zullen, hangt van de sigaren af. Postmeester, hospes, postiljon, ezeldryver, alle zwichten voor zulk een geschenk, welke invloed zich zelfs tot op het schoone geslacht uitstrekt, en het hart van den roover week maakt. Ziet men deze laatste zyn geweer aanleggen om iemand uit de wereld te helpen, men biede hem een' sigaar aan, hy zal het geweer by den voet zetten, ja welligt op eene riddermatige wyze zyn' aanval pogen verschoonlyk te maken.

Wy vonden toevallig eenen ouden wagen, dien wy voor weinig geld kochten. Groot van omvang en onderwets en vreemdsoortig van maaksel, gelyk dat rytuig was, lieten wy er verscheiden veranderingen aan maken, onder anderen een middelschot van binnen, zoodat het eene deel door ons, het andere door onzen voorraad kon gevuld worden. Achter aan den wagen werd een zagal of net gehangen, waarin onze bagagie werd geplaatst, onder het opzigt van een man die denzelfden naan draagt. Deze Zagal (ik spreek nu van den man, niet van het net) heeft tweederlei bedieningen. Komt men door een dorp of stad, of bevindt men zich op eenen smalle weg, zoo verlaat hy zyne gewone zitplaats, voegt zich tusschen de beide muilieren, welke den wagen trekken, vat ze ieder met eene hand by den teugel, bestuurt ze op die wyze en dwingt ze te galopperen. Hy zelf schynt meer te vliegen dan te loopen en maakt de akerzondertingste vertooning.

Eene matras en een hoofdkussen voor myn reisgezel; een zak die elken avond met versch stroo gevuld werd en my voor bed diende, dit waren onze toeberedenselen tot de nachtrust. Ik wist by ondervinding wat een bed in eene Spaansche herberg is; daar wacht een leger van allerlei soort insekten den matten reiziger op, en maakt diens rustlaats tot eene wezenlyke pynbank.

Binnen in den wagen werden onze papieren, wisselbrieven en andere dingen van waarde zoo goed mogelyk weggestopt, ten einde die aan het scherpsziend oog des roovers te onttrekken, schoon hy en zyne gezellen al by uitstek alle schuilhoeken kennen, en doorgaans geen derzelve ondooraneuveld laten. Voor 1000 piasters nam een majoral (koetsier) aan, ons naar Madrid over te brengen. Daarvoor leverde hy zes muilieren, een span door de Spanjaarden Tiro genaamd, en zorgde voor den voeder, voor de betaling en het onderhoud van den Zagal en voor het herstellen van het rytuig, in zoverre het zulks gedurende de reis zou noodig hebben.

Niettestaande de kracht der muilieren, en den goeden raad van onzen voerman, die in plaats van zes, zoven trekkeesten gaf, konden wy niet verwachten meer dan twaalf Spaansche uren, of 48 Engelsche mylen, daags af te leggen. De cochocolleros of diligences, welke met zes paarden of muilieren bespannen zyn, vorderen slechts 40 mylen per dag, en houden na drie dagen werkens een dag rust. Vergelykt men deze manier van reizen met die in de Engelsche stoomrytuigen, zoo kan men niet een oogopslag bespeuren, hoever Spanje in beschaving ten achteren is.

Den 20sten April 1814 reisden wy af. Terwyl myn knecht Dibby, een jonge Ier, dien ik sedert drie jaren in myne dienst had, op den houten bok naast den Majoral zat, rolde de wagen voort over den langen slecht geplaveiden straatweg van Xeres; en zaten wy in het rytuig te schommelen op zulk eene geweldige wyze, dat wy elken er door elkander schenen gesteoten te worden. De Zagal geleide de muilieren, tot aan de laatste muur der stad, waarna hy zich weder achter op by de bagagie plaatste; den Majoral was nu alleen het bestieren van het span toevertrouwd; hetzelfde gehoorzaamde, zonder toom of bit, aan de klank van zyne stem.

Het zy my vergund in het voorbygaan toch ook een woord van mynen reisgezel te zeggen. Hy was een Ier van geboorte, maar, sedert meer dan dertig jaren in Spanje gevestigd, had hy daar al de zuiverheid van zyn Catholicismus behouden; zyne levendige verbeeldingskracht vereend met zyne vryheidsliefde, was oorzaak dat hy de, met weinig nadenken opgestelde en zeer gebrekkige grondwet, wier verval oogenschynlyk was, met eene afgodische geestdrift bemide. Myn vriend O'Doherty had zyne jongelingsjaren in Ulster, zyn' manelyken loeftyd in Cadix doorgebracht en was in het binnste gedeelte van Spanje niet verder dan tot Xeres doorgedrongen. Het mangelde hem geenszins aan kunde, welke door leeren verkregen kan worden, hy was een geleerde Filosoof en nasporer van Iberiesche, Hybernische en Celtiesche oudheden, maar met opzigt tot menschen en zaken, was hy ten eenemule onkundig.— Het wezenlyk bestaande, was voor hem een gansch onbekend land. Overdreven in zyne vryheidsliefde, zag hy in alle nieuwe instellingen, zoo vele bronnen van geluk voor Spanje en onderpanden van den terugkeer der gulden eeuw voor dat land. Te Baijlen baratte hy, by het herdenken aan Castanos triumph, in luide vreugdekreten uit. In Cordua moest hy de hoofdkerk (die na een Mahomedaansch heiligdom geweest te zyn, een Christentempel geworden is) bezoeken. Ik paste op den wagen, terwyl myn vriend onder geleide van een' landman, de omstreken doorwandelde en vromelyk by de kapel der H Maagd eenige oogenblikken vertoefde.

Kort na ons vertrek van daar, bevonden wy ons in, wat men zou kunnen noemen, een doolhof van bergen, de Sierra Morena, dat woest romantisch gedeelte van Spanje, hetwelk Cervantes met zoo veel vernuft en smaak tot het toneel zyn'er Helden-Satire gekozen heeft. Al de namen, van welke daar gewag gemaakt werd, al de plekken gronds, waren my reeds uit zyn werk bekend. Zoo wordt, wat anders onbekend gebleven zou wezen, door het genie van één mensch onvergetelyk!— Ik herkende de heuvels, de beken, de woudstroomen, van welke de schryver van den Don Quichot ons zulk eene getrouwe beschryving gegeven heeft; ik vond zelfs, met genoegen de verschillende personen van zyn' onsterfelyken roman weder, de vechoeder in zyn haren kleed, de hospes, de Maliterno van het dorp; de dikke deftige pastoor, de geleerde praatzieke barbier. Verder op, werden wy door het zien der wapenen en kleederdragt van de Avieros (overvoerders van vrachten) zoo vele overblyfsels van den ouden tyd, als het ware zes eeuwen terug gezet, en aanschouwen menschen, die de onmiddellbare opvolgers der Celtiebers en West-Gothen schenen te wezen. Hunne muilieren gingen statig achter elkander voort, behangen zoo als zy het reeds in de zestiende eeuw plagten te wezen, met scharlaken roode dekkleeden met lange franjes omzoomd. Deze dieren hadden een' langzamen, zeer voorzigtigen stap, en gingen hunnen weg, niet onder het geleide van hunne meesters, die zorgeloos hunnen sigaar rookten, maar onder dat, van een bedaagd muidier, hetwelk voor aan den trein geplaatst was. Eene zware metalen klok hing aan zynen hals, en regelde door haar gebengel den tred der karavaan. By het omdraaijen van een hoek, werden wy een' Manchego (inwoner van La Mancha) gewaar; hy had de, in die streek gebruikelijke muts op, het gestikte, met koorden gesierde wambuis (Chaleco) aan, en zyne voeten waren omwonden met riemen die de zolen (Sandalen) vasthielden. Hy zong de Seguedilla (een volks lied) terwyl hy zyn muizeel in den draf bragt; aan beide zyden van het beest hingen twee zware lederen zakken, die in het zonlicht glinsterden; eenige droppels bruinachtig vocht, welke uit die zakken voortkwamen, deden ons vermoeden, dat zy den kostelyken wyn van Val de Penas innielden, die de Manchego waarschyntlyk ter markt ging brengen. Niets, volstrekt niets, ontbrak aan het karaktermatige tafereel, dan de tegenwoordigheid van Sancho en zyn' heer. Ik zag naar hen uit, en het was my, als moest ik ze tegen komen, in die, door hunne avonturen beroemde landstreck. De hitte was onverdragelyk toen wy Cardena naderden, en noodzaakte ons een weinig halte te houden. Een kabinets-koerier, kwam in vollen galop aanrennen. Myn reisgezel herkende hem voor denzelfden man, die in 1802 het eerst de tyding van den te Amiens gesloten vrede naar Madrid had gebragt. Hy had toen in zeven dagen een' weg van 300 Spaansche uren afgelegd, en werd daarvoor, door de handelaren van Cadix en Seville met een geschenk van 1000 piasters beloond. Deze man, die zyn leven op het zadel en langs de groote wegen doorgebracht had, sloop zeer gerust, terwyl zyn paard ons voorby reed; wy hielden hem op en vraagden welk nieuws hy bragt. Hy wierp ons een papier toe; het was de proclamatie van Lodowyk XVIII. van den

11den April. De vrede keerde weder! en de wettige troonen verhieven zich uit het stof, waarin een roekeloze krygsman, ze ter neder gestort had. Napoleon had afstand gedaan en Europa durfde weder adem halen!— Dit was de tyding, welke de koerier naar de hoofdstad bragt. Wy volgden hem ylings na en reisden zoo haastig voort, dat wy reeds den 30sten April ten een ure des nachts, te Madrid aankwamen.

Aan de Puerto del Sol (zonnepoort) hield onze wagen stil, naby de beroemde wandelplaats. Wy stegen af aan de herberg de gouden fontein (Fontano de Oro, waar de liberalen zich plagten te verzamelen) en werden den volgenden morgen door verscheiden leden der Cortes bezocht. Niemand hunner gaf de minste bekommerning over den staat van zaken te kennen. Alles was volkomen rustig. Men hoopte, dat de Koning, begroet met de zegenwenschen van een heldhaftig volk, zonder omwegen deszelfs grondwet aannemen zoude; men vermoedde niet dat hy in den zin had, tegen de Cortes eene wraak uit te oefenen, die in zulke oogenblikken, eene trouweloosheid, ondankbaarheid en wreedaardigheid zonder voorbeeld en zonder verschooning wezen zoude. Het geroep: "leve de grondwet en de Koning!" klink in alle straten. Op den 2den Mei, maakte eene te gelyk godsdienstige en patriottische plegtigheid een' diepen indruk op myn gemoed. De beenderen der burgers Datoz en Velarde, die in 1808 zoo lang het tuighuis van Madrid, tegen de aanvallen van Murat verdedigd hadden, en liever wilden sterven dan zich overgeven, werden opgegraven, uit de doodkisten genomen, overgelegd in eene sarkofaag en in processie, door de artillerie-officieren, naar de St. Dominikus-kerk gedragen. De geestdrift was algemeen; het regentschap opende den marsch. De Cortes, krygslieden van allerlei rang, ambtenaren, byzondere personen, sloten zich aan denzelfden aan, en vormden een' stoet, die wel omtrent een half uur gaans lang was. In alle handen zag men lauwrier- en cipressen-takken; allerwege bragt het volk met luide stem der nagedachtenis van de martelaren des Vaderlands, eere toe, roepende: "Eere de dapperen, die voor Spanje gestorven zyn! Dood aan de lafhartigen en aan de verraders! Leve Ferdinand!— Leve de grondwet! Leve het Vaderland!"

Ongelukkige natie, zonder vasten wil, zonder geloof, zonder verstand!—weinig dagen later, werden myne ooren getroffen door een geschreeuw van een' geheel tegenovergestelden zin, toen hief het volk woedend als slaven, den moordkreet tegen zyne weldoeners aan!— De hemel heeft de Spanjaarden gestraft, voor hunne wreedheid, en hen door vyftien jaren lange schande, ellende en vernedering (want Ferdinand VII en de monniken hebben hun niets gespaard) geleerd, hoe ver de razerny van dwaasheid en meenedigheid gaan kan!

Een enkele dag was genoeg om het gansche, den 3den Mei nog zoo rustige en op de toekomst zoo vrolyk vertrouwende Sponje, in eene kampplaats van wilde dieren te veranderen. Op den 4den Mei kwam eene proclamatie in het licht, by welke Ferdinand de veel Geliefde de Cortes ontbond, en een iegelyk, die zich tegen de uitvoering van dit bevelschrift zou aankanten, den dood schuldig verklaarde. De hofagenten vermengden zich onder het volk. Zy bleizen die ligtgeloovige, onkundige en geestdryvende menschen in, dat de leden van de Cortes, gezworene vyanden van den Staat waren, dat zy geen ander doel hadden, dan de godsdienst met voeten te treden, en op de puinhoopen van den troon, een gemeenebest op te rigten. De priesters ondersteunden deze leugenachtige voorstellingen, door het gezag hunner woorden. Spoedig deden op die wyze zoo geestelyke als wereldlyke bedriegers een' algemeen haat tegen Spanjes bevryders ontbranden. De groote volks-massa, die altyd gemakke-lyk in beweging te brengen is, volgde met geweld de leiding, die men dezelve gegeven had. Niets is ontzettender dan zulke een blind enthousiasmus, waarvan de beweegoorzaak een door kunst opgewekt gevoels is. Hoe minder de mensch begrypt waarvoor hy werkt, hoe woedender hy aanvalt op den vyand, die hem aangewezen wordt.

Van den 9den Mei af aan, was het grootste deel der bevolking met een' onbeschryfelyken haat tegen de gezworenen vervuld. Soldaten, niet de sabel in de vuist, doorkruisten de hoofdstad, al roepende: Dood aan de constitutie! Leve Ferdinand! Niemand uit de overheid verzette zich tegen zulke buitensporigheden, of waagde het, tot bedaardheid te vermanen. Het regentschap legde een bewind neder, dat men op het punt stond hetzelfde te ontnemen; de Alcade mayor (Burgemeester) Montezuma, een afstammeling der Inkas! verklaarde zich voor 'sKoninge party, en Madrid bleef aan een bloeddorstig gemeen en aan plunderzieke soldaten ten prooije.

(Het vervolg hierna.)